

Література:

1. Кротюк, С. Ф. Європейська інтеграція : успіхи та проблеми (до 50-річчя підписання Договору про Європейське економічне співтовариство)//Вісник Київського міжнародного університету. - Вип. 5. К.,- 2007. - С.28-37.
2. Мехеда Н.Г., Маренич А.І. Наслідки євроінтеграції: соціальний аспект// Фінансовий простір міжнародний науково-практичний журнал. №4. – К., 2013. – С. 209-2014.
3. <http://www.dt.ua>—газета «Дзеркало тижня.»
4. Осадча Н.В. Характеристика процесу інтеграції України до Європейського Союзу// Економічний вісник Донбасу : наук. журн. / Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т екон. промисловості Нац. акад. наук України. Випуск №3(25) . – Донецьк,; 2011.- С. 71-81.
5. Калініна С. П. Аналіз динаміки безробіття в країнах Європи [Електронний ресурс] / С. П. Калініна. — Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/prvs/2012_2/152.pdf. — С.152–155.

Найдич Марина
аспірант кафедри міжнародної інформації
факультету міжнародних відносин
Східноєвропейського національного університету
імені Лесі Українки
marina.najdych@yandex.ua

ПИТАННЯ ОСВІТИ У СТРАТЕГІЇ «ЄВРОПА 2020»

Євроінтеграційний вектор зовнішньої політики України передбачає аналіз та впровадження найкращих практик Європейського Союзу у вітчизняну політику, зокрема і в молодіжну. Освітня галузь є однією із основних у молодіжній політиці ЄС. Освіта, професійна підготовка та концепція навчання протягом життя відіграють важливу роль як в економічній, так і в соціальній політиці європейського співтовариства. Кожна держава несе відповідальність за ефективність освітньої системи. В рамках методу відкритої координації інституції ЄС

підтримують національні політики в освітній галузі та допомагають вирішувати спільні проблеми.

Стратегія «Європа 2020» [1] розроблена як продовження Лісабонської стратегії [2] та ґрунтується на її уроках. Документ визнає сильні сторони попередньої стратегії (правильні цілі зростання і створення робочих місць), але водночас спрямований на ліквідацію слабких місць (погану реалізацію, з великими відмінностями між країнами ЄС у швидкості та глибині реформ). Нова стратегія також відображає зміни у політиці ЄС, пов'язані із впровадженням заходів щодо подолання наслідків економічної кризи.

Кожна інституція ЄС відіграє певну роль задля досягнення поставлених у документі цілей. Успіх стратегії також залежить від здатності держав-членів ЄС здійснити необхідні реформи на національному рівні. Уряди країн європейського об'єднання готують дві доповіді щороку, у яких пояснюють, що вже зроблено для наближення до цілей стратегії. Обидві доповіді повинні бути повністю інтегровані в рамках національної бюджетної процедури.

Діалог між національними, регіональними та місцевими органами влади використовується задля підвищення розуміння населення цілей стратегії. У багатьох країнах ЄС, представники регіональної або місцевої влади несуть відповідальність за галузі політики, пов'язані зі стратегією «Європа 2020», зокрема, освіту та навчання.

В рамках стратегії визначено 5 основних напрямів, відповідно до яких визначено певні цілі. Одним із напрямів є освіта. В цій галузі визначено 2 основних завдання: зменшити кількість осіб, що покидають навчання незавершеним до рівня – менше 10% та збільшити кількість молоді віком 30-34 роки, яка має вищу освіту до 40% по відношенню до усієї кількості молодих громадян [1].

Важливість отримання освіти задля подальшого працевлаштування підкреслюється статистичними даними. Останнє

із серії досліджень в галузі освіти [3] показало, що серед молоді країн ЄС, яка покинула навчання рівень безробіття становить близько 40%.

Дані Євростату [4] свідчать, що кількість молоді, яка покинула навчання, поступово зменшується. Станом на 2013 р. середній показник по ЄС становить близько 12%, що свідчить про те, що у зазначеній галузі досягнення цілі стратегії «Європа 2020» цілком можливе. Відповідно до даних згаданого дослідження, 18 країн вже показують бажані результати, тобто рівень менше 10%. Поряд із загальноєвропейською ціллю, кожна країна, крім Великобританії, визначила національну ціль щодо відсотку молоді, яка не довчилася. Тринадцять країн визначила для себе цей показник меншим за загальноєвропейський, хоча б на декілька десятих відсотка. Із них дев'ять країн досягли поставленої мети. Найменші показники запланували показати Словаччина (6%), Чехія (5,5%), Польща (4,5%) та Хорватія (4%). Дві перших країни вже успішно виконали завдання.

Фактори, які впливають на рішення молоді покинути навчання різняться у країнах європейської співдружності, але їх зводять до трьох основних:

- відсутність комплексної стратегії;
- відсутність науково-обґрунтованої політики;
- недостатній рівень профілактики та раннього втручання [5].

Щодо другого завдання стратегії в галузі освіти, також проаналізуємо дані Євростату [6]. Можемо констатувати, що частка осіб, що отримали вищу освіту поступово зростає. Середній показник по ЄС становить – 37,6%, що тільки на 0,4% менше за визначену ціль. Чотирнадцять країн вже виконали, а подекуди перевиконали це завдання. В Ірландії, Кіпрі, Литві та Люксембурзі цей показник перевищує 50%. Неповдалі від них Бельгія, Данія, Естонія, Швеція та Великобританія (більше 45%). Хорватія та Австрія зробили стрибок у 2014 році, хоча ще не досягли загальноєвропейського рівня у 40%.

Як і в завданні зменшення кількості осіб, що покинули навчання, так і в завданні збільшення частки молоді, що отримала вищу освіту, поряд із загальноєвропейською ціллю визначається і національна. Десять країн поставили собі за мету досягнути рівня вищого за загальноєвропейський, три із них вже виконали це завдання. Найамбітнішими є цілі Ірландії та Люксембургу, 60% та 65,5% відповідно. І хоча ці держави ще не досягли національної мети, показники, які вони вже досягли є найвищими серед країн Європейського Союзу.

Національні системи освіти різняться, відповідно відрізняються і проблемні питання кожної країни у зазначеній галузі, але є спільні для більшості країн, а саме:

- розширення доступу до вищої освіти, зокрема людей з особливими потребами, тобто вадами здоров'я;
- зменшення часу, необхідного для отримання вищої освіти;
- підвищення якості та актуальності вищої освіти [7].

Висновки. Для підвищення результативності політики «Стратегії 2020», спрямованої, у галузі навчання на досягнення цілей двох пріоритетів необхідно, перш за все, запровадити ефективну систему моніторингу. Важливо точно визначити фактори, що сприяють негативній тенденції раннього завершення навчання у кожній окремій країні. Мотивація щодо отримання вищої освіти також повинна регулярно аналізуватися. Внаслідок дослідження цих показників, політика щодо підвищення освітнього рівня молоді країн-членів ЄС носитиме більш цільовий характер, а внаслідок цього стане більш ефективною.

Література:

1. Europe 2020 a strategy for smart, sustainable and inclusive growth. European Commission. Com (2010) 2020. Communication from the commission. Brussels, 3.3.2010.
2. Lisbon strategy evaluation document. European Commission. Sec (2010) 114 final. Commission staff working document. Brussels, 2.2.2010.
3. Education and Training Monitor [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела: http://ec.europa.eu/education/tools/et-monitor_en.htm.

4. Early leavers from education and training [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела:http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=t2020_40&plugin=1.
5. Europe 2020 Target: Early Leavers From Education And Training [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/themes/29_early_school_leaving_02.pdf.
6. Tertiary educational attainment by sex, age group 30-34 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела: http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/graph.do?tab=graph&plugin=1&language=en&pcode=t2020_41&toolbox=type.
7. Europe 2020 target: tertiary education attainment [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела:http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/themes/28_tertiary_education.pdf.

Панчак-Бялоблещка Надія
кандидат політичних наук
викладач Вищої школи регіональної економіки
м. Кутно, Республіка Польща

ІНТЕГРОВАНІЙ ДОСВІД ПАРТІЙНИХ УРЯДІВ У ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ДЕМОКРАТІЯХ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

У європейських парламентських демократіях, які бувають парламентськими монархіями, парламентськими та напівпрезидентськими республіками, окреслено специфічний взаємозв'язок між виборцями й інститутами влади, які згідно теорії агентських відносин є принципалами й агентами. А тому функціонування будь-якого політичного інституту там зумовлене відносинами делегування повноважень і відповідальності від виборців до парламенту, від парламенту до глави уряду, від глави уряду до міністрів, від міністрів до державних службовців й навпаки [14, с. 59–61]. І саме тому на